

A MUNKA

XI. évfolyam. 5. szám.

Ára 24 füllér

Salgótarján, 1933. január hó 28

A tankönyvkérdés megoldása.

A nemzeti munkaterv egyik fontos programját valósította meg Hóman Bálint kultuszminiszter a napokban, amikor kiadta rendeletét az alsófoku oktatás tankönyvellátásával kapcsolatban. A rendelet körülbelül félmillió szülőt és mintegy kilencszáz ezer elemiskolai tanulót érint, akik már a legközelebbi időben érezni fogják a kultuszminiszter intézkedésének áldásos hatását. Az alsófoku oktatás, mely a tankötelezettség révén a legszélesebb rétegekre terjed ki, hosszú idő óta szenvedte a drága tankönyvek hátrányát. Régi kívánság volt, hogy a kultuszminiszter tegyen lépéseket az olcsó tankönyvek bevezetésére, hogy az oktatás legelőkelőbb ismeretei mindenki számára könnyen hozzáférhetőek legyenek. Már a megelőző kultuszminiszterek is foglalkoztak ezzel a problémával, de sajnos a próbálások és tervezgetések ennyire alig történt érdemleges lépés. Nemcsak az érdekelt szülők, de az egész ország közvéleménye őszinte örömmel veszi tehát tudomásul Hóman Bálint kultuszminiszter legújabb rendeletét, mellyel egy csapásra megoldja az olcsó tankönyvek problémáját. Ez a tény elsősorban kulturális jelentőségű, de éppen a nehézségek gazdasági viszonyok közepette erősen kidomorodik a szociális vonatkozása. A közelmúltban az iskolai év megkezdésekor az anyagi gondok egész tömege meredt a tanköteles gyermekek szülei fele, mert az aránytalanul magas iskolai könyvtárak mértékén felül igénybe vették anyagi erejüket. Az a család, amelyik három-négy gyermeket iskoláztatott, a tanév kezdetekor anyagiilag bizony nagy feladattal elélt volt állítva. Ha csupán az

elemi oktatás négy évfolyamát tekintjük is, egyetlen gyermek tankönyvszükséglete 15 pengőbe került. Ehhez hozzájárult még a különböző tanszer és egyéb kiadások. Elképzelhető, hogy az a munkás, kisiparos, gazdálkodó, de a fizetésében több rendben megnyírbált köztisztviselő is milyen erőfeszítések megtételére kényszerült, ha eleget akart tenni az iskoláztatás törvényszerű kötelezettségének. A Gömbös kormány hivatalbalelésekor nyomban programjába vette, hogy a nép minden rétegeinek gazdasági érdekét érintő — tankönyv — és tanszerügyet a jogosulatlan üzleti érdek figyelmen kívül hagyásával az olcsó tankönyv és olcsó tanszer irányában meg fogja oldani. Hóman Bálint kultuszminiszter a nemzeti munkatervnek ezt a programját valósította meg most kiadott rendeletével, melyből kitűnik, hogy az elmúlt idők minimálisan 15 pengő magas tankönyv árával szemben az elemi oktatás négy osztályának tankönyvszükségletei 6 pengő 25 füllérben állapították meg. Tehát több mint a felére csökkent a tankönyvek ára, ami a régi túlzottan magas árnyót egy csapásra megfelelő keretek közé szorította. Csúpan az eredményt nézve a problémán kívülálló előtt talán nem is tűnik fel, hogy a kultuszminiszter rendelete milyen komplikált kérdést vitt szerencsésen dűlőre. Számolni kellett ugyanis az óriási könyvkészlettel a olyan körülményekkel is, hogy meglevő existenciákat, humánus könyvszükséglet intézményeket tönkre ne tegyünk. A tankönyvek drágulásának ugyanis igen nagy oka volt, hogy a különböző pedagógiai irá-

nyok és módszerekhez simulva, egyes könyvkiadók vállalatok rendkívül díszes, képekkel bőven illusztrált, színes nyomású, gazdag tartalmú könyveket bocsátottak ki, ami elvileg szerencsés fejlődés volt a boldog, gazdaságilag kiegyensúlyozott időkben nagy mértékben szolgálta volna a pedagógia szempontjait, sajnos azonban olyan nehézségek születtek a nemzetre, hogy az iskoláztatás, kötelező műveltség fogva a gazdasági tehetőség nem tudott anyagilag lépést tartani a gyors tempóban emelkedő könyvárakkal. A jelen esetben tehát tiszteletreméltó luxussal állottunk szemben, aminek szárnyalását azonban megtépázták a ráncszakadt gazdasági helyzet, melynek nyomásait gondjai minden vonalon azt követelik meg, hogy takarékoskodjunk, elégedjünk meg egyszerűbb életmóddal, mérsékeljük igényeinket minden vonalon a tart-

sunk távol közintézményeinktől is olyan kiadási tetteket, amelyek csak fokozzák az amúgy is éppen eléggé megterhelte lakosság gondjait. Hóman Bálint kultuszminiszter idejekorán felismerte az olcsó tankönyvek bevezetésének nagy szociális jelentőségét. Sikerült megállapodnia a könyvkiadókkal, akik engedték a multban tanúsított merrev álláspontjukból s amint a kiadott kultuszminiszteri rendelet igazolja, simulni tudtak a kormány intencióhoz. A kultuszminiszter rendeletét őszinte örömmel fogadják elsősorban az érdekelt szülők, akiknek anyagi gondjaik terén nagy könnyítést jelent, de elismeréssel köszönik az egész közvélemény, mert a kiadott rendelettel igazolva látja, hogy a Gömbös kormány a nemzeti munkatervben lefektetett nagylelkűségű problémákat imé a legelső kínálkozó alkalommal megvalósítja.

Befutta az utat a hó...*

Írta: Petróczy Gyula.

Céltalanul megy a fakó... Így folytatódik ez a kedves, régi dal... És hogy ha az ember a magyar kibontakozás útját keresi, szinte az az érzése, hogy a nőtnak igaza van. Valahogy nagyon belemelte a hó azt az utat, amelyen ebből a gyászos szegénységéből, nyomorúságából, éhezésségből a revízió keresztlé minden magyarok boldog álma felé juthatunk. — Még abban is igaza van e nőtnak, hogy... „bubánatban a gazdája.”

Mostanában több cikket olvastam a revízióról s több politikusnak a kibontakozásról tett nyilatkozata szomorított el... Igen eszményes, mert nyilatkozataikban koránt sincs meg az az egység amit Gömbös Gyula kér a nemzettől s ami nélkül bizony kétségbeesett helyzetünkben sohasem menekedhetünk ki.

*A cikket nem azért tesszük köze, mintha avval mindenben egyetértünk, csak mint érdekes agrárfelvilágítást közöljük jelölve, hogy Salgótarján ipari jellegre való tekintettel annak idején visszatérünk még lenti megállapításokra. Szerk.

Apró mellékérdések megoldásában látja legelőkelőbb a kibontakozást, egyik a közütemeket akarja megszüntetni, a másik újabb kamatleszállást, a harmadik tisztviselő elbocsátást, a negyedik a legfontosabb tennivalónak a nagyipar további támogatását tartja. És így tovább... No aztán akad aki a magyar gazda sorsán akar segíteni, kétségkívül helyesen.

Nem vitatom, hogy mindezekre a dolgokra nincs szükség s nem is ez szomorított el, hanem az, hogy egyikük sem állítja a magyar kibontakozás homlokterébe a magyar mezőgazdaság egyetemes problémáit teljesen megfigyelkezvén arról, hogy népünk 56 százaléka mezőgazdasági foglalkozású s sorsának változásától, teherbíróképességétől függ a magyarság sorsa teherbírása is.

Különösen lehangoló az, hogy nem látják tisztán a magyar sors és a magyar agrárkérdés megoldásának elválaszthatatlanságát s csak mellékérdésnek kezelik

A „MUNKA” TÁRCÁJA

Lovas az őszi éjszakában.

Írta: Sztraczký István.

Rigóm, jó lovam csak egy kapaszkodó, aztán egy ugrató és ott vagyunk, szőlővához a lovas az októberi éjszakában. Nem lovasembernek való idő jár, köd ül a tájon, csendben permetez a szitáló őszi eső, mely bebuj a mente alá, a csizmába, átáztatja az átalvetőt és még a ló háta is nedves a nyereg alatt. Teste gözölög, megmegremegő inakkal óvatosan lépdel a csuszós agyagos talajon a ködből lassan kiemelkedő vár felé, mely lekötén mered az éjszakába, s csak a vártoronyból szűrődik ki valamely pisla fény, elalvó őrtűz hamvadása.

Alabárd koppan a kapu előtti gránitlon, s a hamuvai betakart őrtűzre vetett szalmacsomó lángolabban.

Álji, ki vagy? kiáltott az ércshangu őrtől. Hangját elnyeli a sötét éjszaka fekete bársonybol emelt függönye a csönd, s csak a fellobbanó lángtól megriadt paripa patkóinak csattogását visszhangozzák a váralak, amint meghöltött valami gránit sziklán ijedében. A lovas lücskőzve hajolt előre.

Te vagy az Gábor kérdezi a lovas.

Ó, Istenem jól látom, Bálint urfi. Az ég bozta erre jó uram. Lelkendezve botorkál le a guruló kövek között Balassa felé. A következő pillanatban a lováról lekászálódott ifjú lovas és az őszfűrt

katona átölve tartják egymást. Majd lassan megindulnak a vár felé.

Csörren a kapulánc, nyikorog a fordító, s a nyíló kapu melyéről tompa dörömbölés, elfojtott kurjongatás hallik.

Vendégek van ha jól sejtem és vígan vannak.

Modolóczy kapitány van itt Somosból, — feleli Gábor — benn vannak a fegyverteremben már másfél napja.

Csizmájuk keményen koppan, amint átmennek a kőköcskával kirakott kicsiny várudvaron. Balassa egy pillanatra megáll, mintha haboznék, hogy belépjen-e a fegyverterembe. Szívében titkos remény gyúl, s keze már tapogató a zár után. Sürtő áporodott gőz csapja meg amint az ajtó nyílik, a bor étel és a kormozó lánggal égő mécses összekeveredett szaga egy pillanatra megtámasztja a friss őszi levegő után. A menyezetről lecsüngő imbolygó lángra halvány fényt hint a terem hosszú asztalára, melynél Ungnád a Salgóiak kapitánya és Szilvássy kekkói hadnagytűnek. Szilvássy az asztalra borulva mámoros lövel alszik, Ungnád kezében ezüstserleg, amin megcsillan a mécs bággyadt fénye, míg a terem közepén Modolóczy jár duhaj táncot vígan kurjongatva. Egy pillanatra meghökkenve néznek Balassára, de Ungnád már kiált.

Hej, hadnagy az áldóját, kelj tüstént, új kupát, friss bort itt van Balassa.

Támolygó léptekkel tart Balassa felé, aki, Modolóczyval ülésezik és együttes erővel vonsozlik az asztal felé.

Jer édes pajtásom, rég nem látott jó

vitézem, tarts velünk. Beszélj mi szél hozott erre. merre jártál, honnan jössz? Kérdi Ungnád.

Krakkóból indultam, feleli Balassa, mert már nem bírom tovább ezt a céltalan csalogatást. Hallottam valami hadjárat készülni Báthory ellen, így hát inkább segítségükre leszek. És Anna hol van? Kérdi csendesen.

Szobájába ment, mert tudod nem szereti a mulatozásainkat mintha valami más dolgunk is volna, hiszen nincs nyakunkon a török.

Balassa arcán mintha komor felhő futna át. Ma már nem láthatom sültögtet magam elé. De a másik pillanatban már felcsillanó szemmel nyúl a kupa után. Hosszan isznak száz kérdéssel östömölő Balassát, kinek hangjából mintha lassan tűnne a fáradtság, megerednek ajkán a gyöngyöző szavak, aranypénznek halk csengéseket csendül a rim, a soha nem hallott virágének nyomán, mely sorok telve vannak szeptembervégi alkonyatkor búsuló kertvirágok fájdalomával, a szirmát hullató hervadó verébna sóvárgó epedésével a muló nyár után. Friss kupák telnek, friss kupák ürülnek, az ereken gyorsabban kering a vér, hangosabban dobognak a szívek, a szemekben csillog a tűz, amint az öblös torkok melyén felhangzik a dal, amely magában hordozza a régi áldozatok tüzeinek kivarogó füstjét, erdők zugait, a végelethalatlan rónák fűszálainak sültögtetését, éjjeli bogarak zenéjét, örömet a szívek és lélek keserő fájdalmát. Lassan csend botul a teremre, a függő mécs lángja utol-

sókat lobban, serceg az olaját vesztett szövetnek és csak a heverőn fekvő alvók melyi lelegzetvétele hallik már, amikor beragyog a távoli hegyek mögül feltűnő nap első sugara, mely vidáman táncol a szerteheverő felborult kupák között.

Nem, Anna hidd el nem bírom tovább ezt a szenvedést. Megöl a keserűség, megöl a szívem sajnó fájdalma, utánnad való bűvölésom. Csavargóként céltalanul bolyongok a nagyvilágban, mert nem találom sehol a helyem. Már a bor mámorra sem tudja elvenni az eszem, s a hajnalra ébredő tivornyák középpontja csak réd gondolkod, magam előtt látom karcsu alakod, hófehér arcod halovány rózsáit. Selymes hajad hullámaiba szeretném temetni forró arcomat, melyen végigszánt a könny, s nincs aki letörölje, nincs aki lehútené láztól égő forró homlokom. Kegyetlen vagy, gyötörsz, s a mosoly mellyel néha biztatlal csak megcsécsőpp halódó lelkemben, csak kegyetlen jatek szívemmel, meg akarsz ölni, meg akarsz ölni aki legjobban szerel, akit álmodok megcsallalt, mikor hangszavakkal nekem ígérted hófehér kezét.

Anna szótlanul ül a ciszterna előtti párkányon. Borvörös bársony ruhája ezer hullámok ránchban omlik a kopád ajtajára. Karcsu derekán megleszül a bársony, amint gyönyörűn ivben meghajlik kezére lámasztva tejt.

Arca fehérebb a holdnál, melyet néha gyorsanlúto felhők takarnak el, s merengve néz a távolba, mintha a völgy-

azt, ha revízióról, kibontakozásról beszélnek.

Igazuk van-e?

Mit is csináltak a Monarchia összeomlása óta kormányaink a magyar mezőgazdaság érdekében?

Mezőgazdaságunk az Osztrák-Magyar monarchia vámtérületének elzárását élvezve, egyoldalúan gabonatermelésre rendezkedett be. Az összeomlás a meglehetősen minden kényelmét élvezte. Csak hogy ez alatt odakin nagy dolgok történtek. Európának nemcsak ipari, hanem mezőgazdasági területeiben is óriási változások állottak be. A háború következtében Európa termelése — mivel ez hadakozással volt elfoglalva — a tengerentúli államokba, főként Amerikába tevődött át. A világháborút megelőző időben Európa buzatermése a világtérnek 40 százalékát tette mely szám a háború végére 28 százalékra apadt. Ugyanezen idő alatt a tómerdek feltöretlen földdel bíró Argentína, Ausztrália, Egyesült-Államok, Kanada óriási területeket vontak buzatermelés alá. Peldának érdemes felemlíteni, hogy Egyesült-Államok buzatermése a háború előtti 169 millió q-ról a háborús 1915—16 években 279 millió q-ra emelkedett.

Ezek a számadatok mindenki előtt ismeretesek már s tán felesleges is újra a felsorakoztatás. Mégis nem különös, hogy ez adatok ismereténél dacára a magyar közgazdasági élet irányítói nem kerestek valami olyan megoldást, mely a trianoni kettrecbe zárt Magyarország mezőgazdaságát a tengerentúli államok buzaveresével szemben felvértézi? A világ gazdasági háborús élet konjunkturalis viszonyaitól elkapatva, termelésüket a bekecskötések után 10 fokozni akarták. Európa országai azonban nehogy egy más államnak gazdaságiagi legyennek szolgáltatva, önállósá próbáltak berendezkedni, hogy így magukat függetlenítsék. S mit csináltak mi ezalatt?

Traktorokat meg műtrágyát rendeltünk a magyar gazdával, hogy még több buza legyen a világracon s a buzakrach tökéletesebb legyen ahelyett, hogy a termelésnek „más” irányt igyekeztünk volna adni, ahelyett, hogy a minőség termelést propagáltuk volna, a „többtermelés” jelszavával uszítottunk s eszünkbe sem jutott arra gondolni, hogy mennyivel okosabb dolog lenne más cikkek termelését favorizálni s nem az egyetlen buzára tenni fel mindent. Vakon és siketen mentünk a sors elé, változott viszonyok mellett változatlanul csináltuk azt, amit azelőtt...

Nekünk ugyan beszélhetnek arról, hogy a világracon új eladók kínálják potom pénzért rengeteg buzájukat! Majd megintatjuk mi őket! Mert ha ők többet tudnak termelni a feltöretlen, öserben levő trágyát nem kívánó földeken, hát majd megmutatjuk, hogy mi is többet termelünk műtrágyával, traktorral.

ben kanyargó Zagyva útját figyelni, mely úgy ragyog a holdfényben, mint álmódó ezüstgöy. Gondolata messze száll a multba, kutat a lassan elhalványuló emlékek között. Egy percre lehunyja szemét, mintha visszaakarna álmódni az elmúlt időköt. S amint felnyitja, selyem pillán már ott rezdül két gyöngyszem, melyet a lélek fájdalomkagylója termelt. Arcán végigsuhan a fájdalom vonaglója, kármán ajka ájultfehérré válik, könnyfátyolos szemében mintha a tengerszemek mélysége nyílna meg.

Harmadik napja tart már ez az ostrom, míg odabenn vad tivornya dözsöl. Kimerülten, bágyadtan küzd már a lélek szerelem ellen. hangjában már nincs semmi abból a büszkeségből ami elszakította egymástól a két szerető szívet. Felátad újra az egy napok emléke, a holdfényes őszi estén. Lelkében felsír a titoktól fájdalom, hisz valóban szerette Balassát és a szakadást, mely közöttük történt, egész életére eltöltö a lemondás komor hangulatával. És most, mikor felélednek szívében az emlékek, egész lényében küzd a fel-fellobbanó régi szerelem ellen.

Igazságtalan vagy Bálint, Tudod jól mindennek az oka te voltál. Én nem ámitottalak, nem hazudtam, hogy más lettem neked jobban fájt talán mint neked. De elhagytál, megsegyenítettél, amikor Zsófiával kötötél barátságot és én másé nem tehettem, mint ezt az utat kellett választanom. Sokszor éjszakákon át az éjti mécs világánál virrasztva imádkoztam érte ha hadba voltál, hogy

Hogy aztán ki veszi meg a több buzát azzal törődünk legkevésbé. És itt követte el a magyar politika a legnagyobb, szinte jóvátehetetlen hibát. Mi ez a nagy hiba??

Még mezőgazdaságunkat nagyobb buzakivitelre képesítettük mesterséges eszközökkel (traktor, műtrágya), ugyanakkor szinte eltorlaszolták a kiviteli lehetőségeket, az ipari államok piacait azzal, hogy elkezdtek nagyiparunkat természetes erőforrások híján állami segítséggel fejleszteni úgy külföldtől magunkat iparilag függetleníteni s ezáltal az ipari államok ipari behozatala előtt az utat elzárni.

(Folyt. köv.)

Meghívó.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége Salgótarjáni Osztálya, A Szent Erzsébet Róm. Kath. Nőegylet, Az Evangélikus Nőegylet és az Izraelita Nőegylet stranyavai dr. Sztranyavszky Sándorné öngyméltósága, bellusdr. Baross Józsefné hamóri dr. Bíró Pálné, dr. Chorin Ferenccé, dr. Heinrich Antalné, runyai dr. Soldos Beláné, Söpkéz Sándorné, zorkóci Zorkóczy Samuné öméltságaik fővédnöksége mellett műsoros, táncsal egybeköltött

Nagy Magyar Estet

rendez, 1933. évi február hó 1-én, szerdán, az Ipartestület összes helyiségeiben, este fél 9 órai kezdettel, a salgótarjáni népkonyha javára.

Ünnepi beszédet mond stranyavai dr. Sztranyavszky Sándor, országgyűlési képviselőnk.

A zenekari hangverseny-számokat dr. Koudela Géza egyházzenei igazgató vezényli.

Bérelőjegy: I. hely 250 pengő. II. hely 150 pengő.

Védnök asszonyok: Légrady Béláné, Liptay B. Jenőné, dr. Förster Kálmánné, Veres Zoltánné.

Fővédnökök: Róth Flóris, Légrady Béla, Szilárd István, dr. Förster Kálmán, Veres Zoltán, Bérczy Sándor, Szenté László, Fabiné Henrik, Zelénka Ottó, dr. Hirsch Károly.

Védnökök: Bortnyák István, Buczkó Gábor, Dankó Antal, Deák József, Deutsch Henrik, Dorosnyák Géza, Dubovszky Elemér, Dzsidá József, Fehér Tivadar, Fischer Ferenc, Galgó József, Herczog Ede, dr. Holics Endre, Holcsék Antal, Horváth László, Horváth Károly, Jankovich Miklós, dr. Jánossy Ödön, vitéz Jónásch Ödön, Karattur Antal, Kiss Lajos, Kovács Béla, Krajcsovic Gyula, Krepuska Géza, Lénárd Károly, Molnár András, Moticska Nándor, Mocsary Ödön, Pántyik Árpád, dr. Pollatsch Armin, Prohászka Jenő, Puschmann Gyula, Schreiner Jenő, dr. Szabó Lajos, Szauer Andor, Szántay István, dr. Szentgyörgyi Zoltán, dr. Takács Adolf, Tarnay Kálmán, ifj. Timaróczy

épen térj vissza hozzám, aki vártalak epedő szromas ajakkal, ölelő karokkal, szivemben eltelve az irántad való szerelemmel. De amikor jöttél már késő volt. Lelkemben kialudt a tűz, amit te gyújtottál. Hervadóvá vált a virág, melyet még gondos kezekkel ápolnál érte virult, és ma már nincs szivemben se fájdalom se öröm, csak néha kísért a mult az őszi alkonyati órák csendjében.

Anna, édes Annám ne könnyezzel. Fáj a lelkemnek a könny, amit szemeidben látok felcsillanni. Nem azért jöttem vissza, hogy felidézzem a fájó multat, felszaggassam a behegédett sebeket. Tudom jól hibás voltam, de ne ródd fel nekem. Szerettem mindenkit akiben csak egy kis hozzávaló hasonlóságot véltem felfedezni, ajkaid gyönyörű vonalát, szemeid kékségét, selymes hajad hullámain vagy egy mozdulatod imádtam mindazokban akikhez rajtad kívül közelíttem. És most azért jöttem vissza hozzád, hogy magammal vigyelek. Jövateszem mindazt, amit ellened vétettem. Anna jöj velem. Krakkóban majd úgy fogadnak mint királynőt, szobáid ablaka a várkertre nyílik, ahol gyöngyvirágok teremnek, melyeknek tövét egykor királykisasszonyok öntözték. Szőnyegét borítanak utjaid előtt, hogy ne érjek a lábad a földet, ne érje székfiummal varrott selemruhád, melynek uszályát apródiák hordozzák majd. Lovad felnyergeltetem, s mire a hajnal ébred már messze járunk. Esdeklek fölörömlő meg beteg lelkemen, mert nem birom tovább a szenvedést. Ha nem jönnél, úgy Erdélybe megyek,

Sándor, Varjassy Béla, Vehovszky István, Zeisler Arthur, Zsélyi László.

Rendező bizottság: Dr. Förster Kálmánné Manz. elnöke, Kiss Lajosné Szent Erzsébet rk. nőegylet elnöke, Pántyik Árpádné, Evangélikus nőegylet elnöke, Ligeti Ferencné, Izraelita nőegylet elnöke. Schreiner Jenőné, Deák Józsefné, dr. Tóth Mátyás, Semetkay József, Röder Alfréd, Szóbi Lajos főtitkárok. Kiss Béla, Pártényi Béla, Urbán Kálmán titkárok. Dudás János, Egri Endre, Frics Vilmos, Gólián Rezső, B. Kovács Károly, Kuchinka Gyula k. Kraft Aladár, Lapsánszky János, dr. Paszternák Sándor, dr. Prónay Tibor, Dr. Schvabach László, Schwanczer Károly.

Az est sikerén a meghívó szerint 166 háziaszony buzgólkodik.

„A Salgótarjáni Nőegyletek”

Magyar Estjének Műsora: 1. Hísegegy. Előadja a bányatársulati zenekar. Vezényel: Wilezsal Richárd. 2. Liszt Ferenc: Magyar Rapszódia. Előadja a bányatársulati zenekar. Vezényel: Dr. Koudela Géza. 3. Szózat. Szavalja: Petonszky Lászlóné. 4. Dr. Sztranyavszky Sándor ünnepi beszéde. 5. a) Poldini: Asztali muzsika a Farsangi lakodalmából. b) Kodály: Kóziáték a Hány Jánosból. Előadja a bányatársulati zenekar. Vezényel: Dr. Koudela Géza. 6. Kakukos óra. Zene jelenet előképekkel és táncbetétekkel. Összeállították és rendezték: Schreiner Jenőné, Deák Józsefné, Semetkay József, Szabó István és Pártényi Béla. Előképeket beállította és rendezte: Kovács B. Károly. Diszleteket tervezte és készítette: Urbán Kálmán. Tánccokat betanította: L. Grosz Olga. Szereplők: Öreg baktar: Szabó István. Unoka: Vertich József. I. előkép szereplői: Niederland Aranka, Barthos Emmi, Schwanczer Károly, Surányi Alajos, Szontágh Lajos. II. előkép szereplői: Kiss Ica, Máncos József és Frics Gyula. III. előkép szereplői: Patay József és Tóth Vince. Tánckok. I. Toborzó. Tánccal: Bóth István, Bulovszky Dezső, Ceizler György, Domán Andor, Ganz Ferenc, Hunyár Ádám, Kincs Emil, Mikula Aladár, Mikula Viktor, Obrincsik László, Patay István, Teplánszky Oszkár. Tibor Ákos, Traum László, Schwarz Ernő, Zerola Arnold. II. Diszpalotás. Tánccal: Almásy Bözsi, Barta Ica, Domán Béla, Fabiné Béla, Ficsek Gizike, Friedler Mártha, Hoffmann Erzsé, Klein Oli, Kossik Mimi, Kovács Ica, Kovács Irénke, Kovács Lujzi, Pántyik Béla, Révay Szózi, Szertörizs Vali, Szauer Lili. III. Magyar kertőstés. Tánccal: Szóke Margit, Szóke Ica. IV. Menyasszony tánc. Tánccal: Blankenberg Sárika. 7. Liszt Ferenc: Nocturno. Előadja a bányatársulati zenekar. 8. Berlioz: Rákóczi induló. Játssza a bányatársulati zenekar. Vezényel: Dr. Koudela Géza.

Egy szoba, konyha, speiz és előszoba azonnal kiadó. Salgótarjáni Takarékpénztár.

Hírek és különfélek

Személyi hir. Dr. Acsay István Budapest—vidéki tanker. kir. főigazgató f. hó 26 óta a helybeli reálgimnázium tanulmányi ellenőrzését végezte s annak eredményéről a mai tanári konferencián számolt be.

A háziaszonyok meghívószertíni névsorából sajnálatos módon kimaradtak: Dulek Pálné, Folkusházy Zoltánné, Horváth Lajosné, Hős Nagy Lajosné, Kovács Dezsőné, Körmeny Tiborné, Vilezsal Józsefné, dr. Winter Simonné úrnők, amíért a Nagy Magyar Est rendezőbizottsága ez uton is szíves elnézésüket kéri.

A Salgótarjáni Ipartestület, mint már előző híradásunkban is közöltük, február hó 11-én (szombaton) este 9 órai kezdettel tartja szokásos műsoros farsangi estélyét. Az estély iránt városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A meghívók szétküldése most van folyamatban, akik esetleg tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljanak az Ipartestület elnökségéhez.

A Nemzeti Munkavédelmi Intézmény február hó 1-én délután 6 órakor a Róm. Kath. Kór nagytermében tartja évi rendes táborozását, — amikor is a táborban megjelenő s az intézmény fel rokonszenvező társadalom közvetlen meggyőződést szerezhet a tagok munkavédelmi készségéről és hazafias lelkesültéséről. — Ma már minden művelt államban működik ez a közérdekű szervezet és számos esetben tett bizonyosságot célszerűségéről, általános emberi közérdekű hivatottságáról és nélkülözhetetlen voltáról.

Bányászerezcséltenség. A Nagybány—Ujlaki r. t. nagybányai igazgatóságának szoropataki szénbányájában, f. hó 23-án délután súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik tárbanam amikor az ácsolatokat „rabolták” ki a kiaknázott részből, egy hatalmas kődarab rázuhant Mucza Kálmán 47 éves bányászra, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy bár társai gyorsan kimentették, rövid idő alatt kisenvedett. A bányahatalosi ki vizsgálas megállapította a jelen volt többi bányász vallomásából, hogy a szerencsétlenségért felelősség senkit sem terhel, mert az szabályszerű munkavégzés közben történt.

Miért réme a ROJÓ sós-borszesz Tabletta az influenzának?

Mert a ROJÓ tablettával (vagy belőle házilag készített sós-borszesz) bedörzsölt test mindig ide és rugalmas, a Rojóból házilag készült sós-borszesz pedig a száját naponta többszöri öblítéssel fertőtleníti, ami a szervezet ellenállását fokozza. 20 és 50 filléres csomagolásban mindehütt kapható.

ahol talán a halál vár reám, és én keresni fogom, mert ha nélkülöd kellene tovább élnem a halál csak megváltás lesz számomra. Mould Anna jössz, mond Anna szeretsz.

A várakozásteljes pillanatok mint hosszúan muló órák telnek, mely idő alatt megpatnagász leszüli a lelkek hurja. Balassa szíve hevesen dobog, agyába tódul a vér, fölűben vizesésk moraja zug. Erei kidagadnak amint feszülten figyel az összeszorított ajkak megmozdulását, várja a kemény küzdelem végét, mely most dul Anna lelkébe a behuny szemek mögött, keskeny kezével leszorított gyorsan pihegő keble belsejében.

Remegve nyul az Anna öleiben erőtlően heverő kéz után, kiszáradt torkából suttogva törnek elő a szavak, amint Anna felé hajolva tülebe leheli a válasz nélkül maradt kérdést.

Mondd Anna szeretsz, előjssz majd velem?

Ráhajol a keskeny fehér kézre, tikadók ajka odatapad a bőr hársnyára. Éget talán e csók vagy fáj, hogy Annát egy pillanat alatt felrázza kábulatából. Félál. Már újra a régi Anna. Szemből kiálzik a derengő messzi tűz, arcába visszatér a vér, hangja nem remeg többé amint megszólal.

Bálint. Mi egymásé többé soha nem lehetünk. Egy eskü választ el bennünket. Én Ungnád Kristófné vagyok.

Balassa feje a mellére hanyatlik. A magabaroškadt testből talán most válik el a lélek, most szakad meg a szív, s a

halálal küzdök utolsó vonaglásával veti fel a fejét, amint Annához szólna.

Nekem örökké Losonczy Anna maradsz.

De ezt már csak az éjszaka, s a hold hallják, Anna már eltűnt a komor sötétlő boltívek alatt.

Balassa kábult aggyal tapogatózik a toronyszoba felé. Bent halványan ég a mécs. Leül az asztalhoz. Rákönykökve merden néz a libegő lángra, vagy talán még azon is, túl, ahová már csak a lélek szemei látnak. Majd pergmentel vesz elő. Lassan megtekli az iv a sűrűn egymás alá irt sorokkal. A fájdalom hurja rezdül a sziv lantján és a lemondás keserű szavai törnek elő a gyötördő lélek mélyéről. Arcán köny gördül alá és fojtott zokogással borul a kairjaira.

Mint aki számára megszűnt minden, már nem hallja a halk neszt, amit a nehézársny suhogása okoz, nem látja Annát, amint ott állt néllette s keze a pergmenten talán nyul. Olvas. A betűk során felsírnak a fájdalmas bucsuzó sorok.

Ősi harmat után Végre mikor aztán Fújdozok a hideg szél, Nemsoz idő multván Sárkul hulldogálván Fáról a gyöngé levél. Zöld erdő harmatját Piros csizám nyomát Hóval lepi meg a tél.

Anna testén végigvonaglik a fájdalom. Nehéz küzdelemmel tudja csak megállni hogy össze ne essen. Hangos zöre-

A városi karácsonyi akció.

A szegények segítése, a nyomor enyhítése talán soha sem volt annyira indokolt, mint a jelen időkben. Habár a város vezetősége az inségmunkákkal kapcsolatban mindent megtesz, hogy főként a munkanélküliség által okozott nyomorúságot csökkentse; mégis minden évben karácsonyát gyűjt és köréje hívja a szegény gyermekeket, hogy őket az istenfélő és vallásos érzület jegyében megajándékozza.

Az idei karácsonyi ünnepség december 23-án d. u. 4 órakor volt a polgári iskola tornatermében. — Az ünnepség műsorát, az iskolás gyermekek kétszázaluk karéneke fogta át és dr. Csengődy Lajos gyönyörű oktató beszéde ölelte fel, mely megszólaltatta a megajándékozott gyermekek halálját és köszönetét a hatóságok s a jövőtők iránt, kik szeretetadományaitak évről-évre eljuttatják az ő kőr szegényeikhez.

Az ünnepség műsora után megkezdődött a szeretetadományok kiosztása. — A dusan megrakott asztalokról 225 pár cipő, 200 pár harisnya, 28 rend fiúöltöny, 125 darab fiú nadrág, 7 darab kised kabát, 111 rend lóden leányruha, 127 fiúszetter, 10 drb. fiú télikabát, 8 drb. leány télikabát, 4 pár bakkanás, 230 méter flanel, 112 méter pamutvászon, 23 méter chiffon, 4 tucat cipőfüző, 400 csomag édesség, 160 kg. főzőliszt, 100 kg. cukor, 40 kg. gríz, 60 kg. szalonna és egy kosár friss ünnepi kálics jutott a meghívottak kezébe.

Az akció előkészítése még a nyár folyamán megindult, amikor is dr. Förster Kálmán polgármester intézkedésére a gyermekruhák céljaira szükséges posztó a csepeli posztógyár előnyös áron bocsátotta a város rendelkezésére. Az anyagot a „Mansz” hölgyei vették gondjaikba s heteken át szabták-varrták a gyermekruháskakat, hogy biztosítsák a szegény gyermekeknek karácsonyi örömet s megvédjék őket a télnek csipős hidege ellen.

Elkészítette pedig: Spiska Mihályné, Szemes Arnoldné, Simon Alajosné, dr. Csengődy Lajosné, Tallián Józsefné, 1—1 öltönyt. Juhász Marika, dr. Kovács Józsefné, öz. Sajbán Rezsőné, Szabó Sándorné, Braun Jánosné, Nagy Beláné, Fekete Józsefné, Dörner Gézané, Kanda Kertész Nándorné, Kurucz Lajosné, Dörményi Mihályné, Viczián Ivánné, Folkus-

házy Zoltánné, Gajnok Gyuláné, dr. Förster Kálmánné, Szabó Dezsőné, Holzer Hugóné, dr. Holics Endréné, Farkas Emília, Mikula Aladárné, Okolicsányi Elemérné, Pásztor Istvánné, Sörös Ernőné, Szilberleitner Emilné, Tóbiás Pálné, Lavrics Beláné, Balog Margit, Kovács Józsefné, Tamaskovits Jolán, Sándor Józsefné, Telek Józsefné, Niederland Gyuláné, Molitska Nándorné, Borosovics Gyuláné, Révai Sándorné, Sztankovits Jánosné, Szenté Lászlóné, Tarnay Kálmánné, Kaszper Kálmánné, Klubecz Pálné, Ciglan Jánosné, Kovács Gyuláné, Balogh Beláné 2—2 öltönyt. Dr. Brunovszky Lórándné, Jesse Gyuláné, Nékám Lici, Nagy Jánosné 3—3 öltönyt. Zolnay Ferencné 4 öltönyt.

Kisedetek részére kabátokat varrtak: Girtl Józsefné 3 drb. Belezay Beláné és Pál Dezsőné 2—2 drb.-ot.

Nyakkendőket varrtak: Molnár Imréné, Molnár Józsefné, Holub Józsefné és Rusznák Margit.

A város képviselőtestülete 800 pengő irányított elő a karácsonyi akcióra, mint évi rendszeres fedezetet. Dr. Söldes Béla főispán még a nyár folyamán küldött 400 pengő adományt, melyet posztóvásárlásra használtak fel. A vármegye alispánja ugyancsak 400 pengő küldött segélyként. Szilárdy István 100 pengő, dr. Kovács Józsefné, Horváth Lajosné, Szenté Lászlóné és Semelkay Józsefné használt ruhaneműket és lábbeliket, Krajcsócs Gyula, lisztet és burgonyát, Nagy József és neje egy kosár friss kalácsot küldöttek. A körülbelül 7000 pengő értéket képviselő szeretetadományok anyagának ezeken felüli vételárát ismét a város pénztára fedezte.

Légrády Béla és családja Karacsberényből, a salgótarjáni szegényeknek mecénása ismét 100 kocsit tüfizt és megel alsóruhákat bocsátott az akció rendelkezésére. A kerényi erdőben raktározott fának fokozatos beszállítása folyamatban van s eddigelé a Köszénbánya r. t. 38 fuvarát, az acélgár 10-et, a város 5 fuvarát bocsátott díjmentesen rendelkezésre.

Mint váratlan, meglepően kedves ajándék érkezett meg dr. Sztranyavszky Sándor képviselőnek szeretetadomány. Egy hatalmas csomag, telve mind-mennyi meleg gyermekruháskakkal; szetterek, trikók, harisnyák, bluzok, kö-

zel hull a pergamen a földre. A lélek fájdalomtól elérőtlennedett kéz nem képes többé tartani a könnyű ivet. Ballasa ijedten ugrik fel a zajra. Anna előtte áll. Hirtelen nem tudja mire vélni az események ily fordulatát. Miért jött ide Anna. Talán megbánta, hogy bucsuzás nélkül eltávozott, vagy megdöbben és eljön. Káprázatos gyorsasággal latolgatja magában a lehetőségeket. Így állnak szemközt egymással, s csak az arcok vonalait tükrözik vissza a lélekben dúló érzelmek viharát. Anna Ballasa vállára emeli kezét.

Bálint ne légy olyan szomorú. Meglásd az idő megvigasztal, meghozza számmodra is a megnyugvást. A lefejtés árnya ráborul az emlékeztetlede amint mutik az óra és a perc.

Anna én sohasem feledlek el — szól Ballasa és hevesen nyúl Anna karja után közelebbre vonva magához.

Hidd el Bálint, amint az évek mulnak, lassan kiapad a bánat könnye a szemekből, tovaszáll a vágy az őszi napok multával. Elcsendesül a szív, nem halljuk többé a dobbanását, mint azokon a napokon mikor egymásra találunk.

Ballasa nem hallja a fájdalmas vigasztaló szavakat. Lassan Anna dereka köré fonódik a karja, s a két test már összeér. Anna keze lecsuszik Ballasa válláról és szinte átlöleve tartja a nyakát, míg felsőteste gyöngyén hátrahajlik és halak akadozva beszél.

Meglásd, lehet feledni és te azt hiszem, azt hiszem sohasem szeretted annyira, hogy könnyen ne tudnál elvezíteni az emlékeztetlede. Ugy-e már szerelmünk első idején még úgy-vágytál, s most, hogy itt tartasz átlöleve, csak a pillanatnyi mámor, csak az elérhetetlen után való vágy sóvárgását látom szemzedben megcsillanni és arról le kell mondanod, mert örökké elvesztetted, el kell feledned, amint én is, én is... el akarlak... én is... el... elakarlak felejtetni.

Tovább már nem szólhat, mert Bálint szorosan magához öleli. Összeformnak el többé.

Ne dobja ki

pénzt feleslegesen elhasznált világítóóramért!

Dobja ki

régi, elhasznált, izzólámpáit és vegyen

Superlite-izzót.

Előnyek: Kettőzött fényerősség. — Szélesebb fénykéve. — Különlegesen rövid, vékony, u. n. „platinakompozíció” izzószál — Minden lámpán opál porcellánernyő van, mely az izzóttestre szorosan rásimul. Így jobb, szebb fényhatás. — Fényvesztettség kizárva! — Csökkentett áramfogyasztás. — Félannyi gyertyafényű égők. — mint az eddig használtak, ugyanolyan fényerősséget nyújtanak. — A létező legjobb és használatban a legolcsóbb gyártmány!

Vegyen még ma SUPERLITE izzót az alanti cégeknél:

Bartha Kézso Fő-utca 50.	Szántó Tésvérek Fő-utca 23.	Schwarz J. Fő-utca 108.	ifj. Tímárczy Sándor Erzsébet-tér 5.
---------------------------------------	--	--------------------------------------	---

tények stb. kerültek elő, hogy a salgótarjáni szegények sorsával együttérző melegszerű adakozó óhaja szerint még a szent estén eljussanak a nyomorgókhoz.

Azonban nem feledkezett meg a város a hadirokkantak, özvegyek és árvaokról sem, kiknek 3000 pengő készpénz segélyt osztott ki, az inségmunkásoknak pedig 1823 pengő ünnepi pótlékot folyósított.

Az adományokat átvevő szegények az 1932 évben is boldog mosollyal távoztak, mert a karácsony szeretetünnepén mégis csak érezték, hogy a nyomorenyhítést megértő, jótékony lelkek átérik s a szegények sorsát milyen érző szívvel intézik.

A hét külügyi eseményei.

Váratlanul érte a világ közvéleményét és nem csekély konsternációt keltett a Köztársaságban is a Brünn-i fasiszta puccskísérlet szombatról vasárnapra virradó ejtellen. Bármily komolyatlannak és helyi jelentőségűnek is tűnik fel ez a kísérlet, mégis furcsa fényt vet a Csehszlovák Köztársaság katonaságára az a körülmény, hogy ötven felfegyverzett polgári egyén képes volt a 43. gyalogezred laktanyáját elfoglalni s csak a segítségül hívott gépfegyveres rendőrségnek sikerült a puccskísérlet lefégyverezni, — többször harc után. Az ez ügyben történt letartóztatások száma megközelíti a százat, kik közé tartozik a közelmúltban annyit szerepelt lefokozott Gajda tábornok is. Nem lehetetlen, hogy a puccskísérlet Bradács hadügyminiszter állásába kerül, ki ezt időelőtti hatalmassan felhívja nem csekély mértékben kompromittálta hazáját a külföld előtt.

Nemetsországban az idősebb birodalmi képviselői gyűlése egy héttel elnapolta a parlament megnyitását, elnapolva ezáltal a parlament és a von Schleicher kormány viszonyának megoldását is. Most került egyébként nyilvánosságra az 1932 évi német fizetési mérleg, mely adataival pozitíve kimutatja a jövőteli fizetési újrafelvetélenk lehetetlenségét. Nem valószínű, hogy e mérleg 1933 folyamán jelentősen megjavulna.

Franciaországban Chéron pénzügyminiszter takarékoskossági — és új adótervvel élénk ellenkezést váltottak ki a kamara pénzügyi bizottságában, mely Chéron terveit a 10 milliárdnyi költségvetési hiány betöltésére egészen elvetve saját szanalási programját állított össze, mely azonban távolról sem fedné a felmerülő hatalmas deficitet. Ha a tárgyalások továbbra is hasonlóan mederben folynak, úgy a fiatal Paul-Boncour kormányának korántsem lehet hosszú élettartamot jósolni. Nagyon alásták a kormány tekintélyét Chéron tárgyalásai a tervbevett megtakarításoktól s adóktól sujtott zindikátusokkal, ami új esemény a francia történelemben. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi kérdések hamaros megoldása nem várható, Chéron felhatalmazást kért a kamarától a mult évi költségvetési törvény immár másodszeri egy hónapos meghosszabbítására, mely provizórium azonban magában foglalja a tervezett új szanalási eljárásokat is.

Az Amerikai Egyesült Államok illetékes követei Anglián és Olaszországban is átadták kormányuk meghívását a

háborús adósságok kérdésének megtárgyalására. Nyilván látható tehát, hogy Amerika e konferencián a fizető államok a nemfizetőkkal szemben előnyben akarja részesíteni, sőt egyes hírek szerint a nemfizető államokkal, így különösképpen Franciaországgal, tárgyalásra egyelőre nem is kerül sor, — Amerika különben az utóbbi időben egyre növekvő nyomást gyakorol Angliára az aranyalapra való visszatérés irányában s utjabban a behozatali vámk emelésével fenyegeti Angliát, amennyiben az erre nem volna hajlandó. Anglia ugyanis az aranyalapról való letérés s az ezt követő devalváció következtében — mivel az áruk a devalváció nyomán nem emelkedtek — az eddiginél jóval olcsóbban termel és cikkeivel az amerikai ipar versenyezni ennek következtében nem tud. Az angolok álláspontja szerint addig nem térhet vissza az aranyalapra, ameddig azok az okok, amelyek ezen alap elhagyására késztették, meg nem szűnnek. — Teljesen érthető és logikus ez az álláspont, mely azonban nem fogja az amerikaiakat kielégíteni. Hogy a tervezett világgazdasági konferencia fog-e tekintetben változást hozni, egyelőre nagyon kérdéses.

Románia végeredményben látszólag csakugyan fokozottabb népszövetségi ellenőrzés alá kerül, ami a közelmúltban oly sokat vitatott problémának megoldását jelentené. Végleges szolució ugyan még nem történt, mert ehhez a parlament hozzájárulása szükséges, ez azonban biztosnak látszik. Az ellenőrzéssel egyidőben a kormány nagybolszabú pénzügyi reformokat fog végrehajtani.

Rudnay András.

Az Egészséghez végre átdatolt rendeltetésének. Ugy a szegénybetegrendelés és tudógondozó intézet átköltözött a városháza mellett levő ideiglenes helyről végleges otthonába. A berendezés hiányosságát lassanként pótolni fogja a város, úgy, hogy a sok nehézség dacára felépült és külsőleg impozáns épület városunk egészségügyének bizonyára nagy hasznára lesz.

Helyreigazítás. Felsőzlalásra szívesen közöljük, hogy a legutóbbi számunkban tévesen közöltük, hogy a Horthy Miklósné nyomorenyhító akciója javára a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. küldött 350 pengőt, — miután ezen összeget a vállalat salgótarjáni tisztviselői, tanítói és segédítiszteji küldték a fizetésükből különböző jótékony célokra felajánlott összegből.

Szinielőadás. Az északi ferences plébánia, h. hó 28-án este 8 órai kezdettel szinielőadást rendez az acélgári Olvasókörben. Szinre kerül: „A lourdesi pástorleányka” című 5 felvonásos szindarab. Külön meghívottak nem bocsátanak ki. Helyárak: I. 1 pengő, II. 60 fillér, állóhely 40 fillér. Fellépítéseket köszönettel fogadják. Jegyek előre váltathatók az északi ferences plébánián.

Tokajhegyaljai

fajboraikat leszállított áron literenként kiárusítom

Asszuber 1 liter 350 P
1928. évi szamorodni bor 1 liter —80 „
1929. —60 „

DOROSNYÁK GÉZA

tállyal szőlőgazdász
Salgótarján, Fő-utca 65 szám.

Frontharcos.

Felhívás a frontarcos bajtársakhoz.

A Frontharcosok Főcsoportja szeretettel közli „A Munka” szerkesztőjével folytatott tárgyalások eredményét, hogy ezután minden hivatalos közlmény, értesítés stb. „A Munka” hasábjain fog megjelenni. A szerkesztőség a legnagyobb készséggel járult ehhez, hogy mindenben segítségére legyen a Főcsoportnak. Amidőn a bajtársaknak ezt örömmel hozzuk tudomására, kérjük, hogy saját érdeklődésükben olvassák minél többen „A Munkát.”

Frontharcosok Főcsoportja.

Frontharcos intézőbizottsági gyűlés.

Az elmúlt szombaton, január 21-én tartotta meg a Frontharcosok Főcsoportjának vezetősége első gyűlését Szenté László kormánytanácsos elnökletével a városi tanács-teremben. Felolvasták Takács-Tolvay József gróf, alabornagy, országos elnök, valamint a balassagyarmati Frontharcosok üdvözlését, aztán a főcsoport egyes bizottságainak működési körét állapították meg. A vezetőségi a helyi csoport szervezkedésének gyorsított előrehaladásáról tett jelentést, amit a vezetőség örömmel vett tudomásul. Nehány adminisztratív jellegű ügy elintézése után a kibocsátott bélyegke beállításának kérdése került megvitatás alá.

A salgótarjáni kereskedők közül eddig 39-en vállalkoztak arra dicsegetéreméltó lelkesenységgel és ügypártolással, hogy náluk vásárolj frontarcosoknak 2—10 százalékos visszatérítést adnak oly formán, hogy a vezetőségnél kapható bélyegkekből önként felajánlott százalékos visszatérítés összegének megfelelően ragasztják be ezeket a mindenes frontarcos birtokában lévő könyvecskébe. A kereskedők kirakataban egy kis táblácskán olvasható a figyelmet felhívó hirdmény, hogy az illető üzletben a frontarcosok hány százalékos visszatérítést kapnak. Az csak természetes, hogy a derék kereskedők ezen figyelmességét a frontarcos bajtársak azzal viszonozzák, hogy bevásárlásaikat oly üzletekben eszközlik, melyeknek tulajdonosa a frontarcos törekvéseknek készséges támogatója. Szükséges azonban, hogy a kereskedőink ezen önként vállalt áldozatkészségének megfelelően a frontarcos bajtársak azzal tegyenek eleget kötelességüknek, hogy minden legkisebb vásárlásuk alkalmával beragasztassák könyvecskéikbe a visszatérítési bélyegeket. Reméljük, hogy Salgótarján emelkedett fellegűs kereskedői egyöntetűen fogják csatlakozni a mozgalomhoz és így vállaltat támogatással viszik előre a nemes célt.

M. L.

Vásárlási visszatérítést frontarcos bélyegkeken a következő kereskedők és iparosok adnak:

1. Barthos Tamás vendéglős, Tátra-u. 61.
2. Bicskei Miksa fűszeres, Erzsébet-ter. 7.
3. Blayer Farkas divatárkereskedő Fő-u. 5.
4. Bodó Lajos vendéglős Paiaigyár.
5. 5) Bottos Tibor illatszerez Fő-u. 5.
6. 6) Czink Zoltán fűszeres Fő-u. 192.
7. 7) Czirbesz István vendéglős Fő-u. 5.
8. 8) v. Donázy Győző divatárkereskedő Fő-u. 5.
9. 9) Farkas Péter fűszeres, Piac-ter. 5.
10. 10) Friedler Samu papírkereskedő Fő-u. 5.
11. 11) Friedmann Testvérek ruhakereskedő Fő-u. 5.
12. 12) Gáspár Vilmos hiszparos, Fő-u. 21.
13. 13) Gutfreund Antal fűszer, Fő-u. 2.
14. 14) Hegedűs Gyula borbéli és fodrászmester Fő-u. 5.
15. 15) Jancsik Ferenc fűszeres, Vág-u. 2.
16. 16) Keresztény Iparosok Szövetkezet Fő-u. 25.
17. 17) Kindl Gyula fényképész, Fő-u. 49.
18. 18) Kovács Lajos hentes és mészáros mester Pécskő-u. 24.
19. 19. Kovács Sándor fűszeres Pécskő-u. 26.
20. 20) Kromek Lajos hentes és mészáros mester, Vág-u. 2.
21. 21) László György illatszerez Fő-u. 5.
22. 22) Ligeti Imre csemegekereskedő Fő-u. 5.
23. 23) Lugert Leo és Fia kerti Forgács-u. 5.
24. 24) Mayer Vilmos fűszeres Fő-u. 2.
25. 25) Morics György fűszeres, Karancs-u. 2.
26. 26) Mottnig Lipótné fűszeres Karancs-u. 2.
27. 27) M. Nagy Lajos divatárkereskedő Fő-u. 5.
28. 28) Römer Árpád textilárkereskedő Fő-u. 5.
29. 29) Römer Jenő ékszerész Fő-u. 5.
30. 30) Römer Zoltán ékszerész Fő-u. 5.
31. 31) Rusznayk Sámuel fű-

szerez Pécskő-u. 96. 2. 32) Salgótarjáni Fogyasztási Szövetkezet Fő-u. 2. 33) Seidner Ignác fűszeres, Pécskő-u. 27. 34) Steiner K. Lenke fűszer Fő-u. 2. 35) Szőke Imre papírkereskedő Fő-u. 5. 36) öz. Tihanyi Sándorné fényképész, Kassai-sor. 10. 37) Végh Kálmán nyomdatulajdonos Fő-ter. 5. 38) Weiszberger Kózi női kalap készítő, Fő-u. 39) Zebe Antal vegytisztító, Fő-u. 5. 39) Zebe Antal vegytisztító, Fő-u. 5. 39) Zebe Antal vegytisztító, Fő-u. 5. 39) Zebe Antal vegytisztító, Fő-u. 5.

Talált tárgyak. A Kretsch Erdőben egy vadászlegyver, a terménypiacon egy női sál, a Fő-utcan egy gobelin, pénztárca csekély összeggel, ugyanott óra láncsal találtak. Igazolt tulajdonosok a rendőrkapitányságon átvethetik Rendőrkapitányság.

Rendelet a részvénytársaságok mérlegének összeállításáról. A múlt évben a kormány rendelettel szabályozta a nyilvános számadásra kötelezett részvénytársaságok mérlegösszeállításának kérdését. A tavalyi rendelleket az idén is nagyrészt fenntartották és többek között fennmaradt az a fontos rendelkezés is, hogy a részvénytársaságok és szövetkezetek — alapszabályaikban elterelt rendelkezéseik ellenére — sem kötelesek osztaleköt és járulékot fizetni, hanem az üzleti nyereséget elsősorban belső megerősítésükre, további tartalék képzésére, vagy gyarapítására fordíthatják. Ujjonnan szabályozták a részvénytársaságok tulajdonában lévő részvény mérleg szerinti értékelését. Azokat a részvényeket, amelyeket a másfél év előtti bankzárlat, és tőzsdézáról óta nem jegyeznek, az említett időpont előtti utolsó jegyzésük 30%-kal csökkentett összegével kell felvenni a mérlegbe. Annál a néhány papírnál pedig, amelyet most a tőzsdén jegyeznek, legfeljebb az üzleti évben utóljára jegyzett árfolyamot lehet a mérlegbe felvenni. Ettől a szabálytól eltérésnek van helye olyan esetben, ha a részvénytársaság, vagy szövetkezet valamely vállalat alapítójeként legalább 20%-át kivevő részvényenységet a bankzárlatot megelőző időponttól kezdve megszakítás nélkül tulajdonában tart: ebben az esetben a bankzárlat előtt utóljára jegyzett árfolyamokból 20%-ot kell leírni s úgy kell a részvényeket a mérlegbe beállítani.

Iparosaink a vásáron. A vásároló iparosok helyfoglalása ügyében a kereskedelmi miniszter az 1931-ben kiadott rendeletét most oda módosította, hogy a cipészek, csizmadiák és papucssok részére a vásártérnek külön-külön hely jelölendő ki, továbbá, hogy az említett iparosok vásárokon a sátrakra a nevüket, foglalkozásukat és telephelyüket feltüntető táblát kötelesek kifüggeszteni. Kik a rendelet ellen vétének, 200 pengőig terjedő pénzbüntetéssel büntendők.

Ingyen adják az oltóanyagot a différia elleni csoportos védőtáshoz. Mivel Magyarországon a différia a lakosság számára viszonyítva igen sok áldozatot szed, a belügyminiszter intézkedett, hogy a csoportos védőtáshoz szükséges szérumot a Közegészségügyi Intézet díjtalanul bocsássa az orvosok rendelkezésére s ezeket az oltásokat az illetékes községi, illetőleg városi orvosoknak ingyen kötelessége elvégezni. A rendeletben a belügyminiszter felhívja az alispán és a polgármester figyelmét, hogy az ajánlott oltásra hívják fel a lakosság figyelmét.

Salgótarján m. város polgármesterétől.
234/1933. sz.

Pályázati hirdetés.

Néhai Löwinger Rezső községi orvos 1200 pengős alapítványának 1932. évi kamataira pályázatot hirdetek.

Az alapítólevél rendelkezései értelmében az alapítvány évi kamata az alapító halálának évfordulóján, február 23-án két salgótarjáni szegény között osztandó ki. A kamatokra minden salgótarjáni szegény pályázhat. A kérelmek szóban, vagy írásban a város főjegyzőjénél terjesztendők elő.

Pályázati határidő január 31.
Salgótarján, 1933. január 5.
Polgármester.

2x1 szoba-konyhás lakás, istálló, korcsmahelyiség lakással, nagy teremmel a Forgács-utcan ház eladó, esetleg béreandó. Bővebb felvilágosítást ad a Salgótarjáni Takarékpénztár.

Pósta hír. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Szent Erzsébet emlékpóstabélyegeket 1932 év végével a forgalomból kivonta. E bélyegke a postai küldemények bérmentesítésére már nem használható; az ezekkel ellátott küldeményeket a postahivatalok bérmentelnek tekintik és portóval terhelik. Aból a célból, hogy a közönséget károsodás ne érje, a Szent Erzsébet emlékpóstabélyegeket folyó évi január hó 31-ig bezárólag bármely postahivatal más forgalomban lévő postabélyegkekre díjmentesen kicseréli.

A pótdadó legfőbb ötven százaléka lehet az 1933. évben. Az 1932. évben a belügyminiszter rendelete alapján a községek 85 százalékos pótdadót is kivelhetek. Most azután újabb rendelettel az 1933. évre kivelendő legmagasabb községi pótdadót az állami adók 50 százalékában állapította meg a belügyminiszter. Az alispánok a pótdadót ötven százalékon felül is megállapíthatják, de csak azoknál a községeknél, amelyek a borfogasztási adó mérséklése következtében bevételeiknél veszteséget szenvedtek és ezeknél is csak olyan mértékben, amilyen százaléknál a borfogasztási adónál bekövetkezett veszteség meglegle. Tíz százaléknál nagyobb mértékben azonban a pótdadót ezeknél a községeknél sem lehet fölemelni, tehát a pótdadó együttes százaléka a hatvan százalékot semmi esetre sem haladja meg.

Meghívó

a Salgótarjáni Casinó
1933. évi február hó 4-én délután 6 óra-
kor, saját helyiségében tartandó
évi rendes közgyűlésére.

Salgótarján, 1933. évi január 24.

Róth s. k. elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése két tag kijelölése.
2. Igazgató évi jelentése.
3. Pénztárnok és számvizsgáló bizottság jelentése és a tisztikar részére a felmentvény megadása.
4. Az 1933. évi költségvetés megállapítása.
5. A megválasztott választmányi tagsági hely betöltése.
6. Indítványok.

Az alapszabályok 11 §-ának 7. bekezdése értelmében indítványok a közgyűlést megelőzően 3 nappal az igazgatóhoz írásban adandók be.

Salgótarján m. város polgármesterétől.
406/1933.

Hirdetés.

A Lemondás folytán a Szilárdy István és Béla birtokából kisajátított OFB telken megüresedett 52. sz. ház helyre pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik e telekre igényt tartanak, hogy igényüket f. hó 31-ig nálam jelentésk be.

A később érkező igényléseket figyelembe nem veszem.

Salgótarján, 1933. január 13.
A polgármester helyett
Dr. Figus Béla
főjegyző.

Két szoba konyhás ház gyümölcsöskerttel olcsó áron eladó. Bővebbet Pécskő-utca 27. szám alatt Seidner Ignácnál.

Intelligens asszony, kitűnően süt, főz, legjobb bizonyítványokkal, házvezetőnő állást keres, lehetőleg pusztára. Cim a kiadóban.

Van szerencsém értesíteni a nagyrendű közönséget, hogy Malinovic Illéné és Tarsai Erzsébet-ter (a vasúti sorompó mellett)

fényképeszeti műtermet

átvettem.

Vállalom mindennemű fényképeszeti munkának a legizesebb kivitelben, a mai viszonyoknak megfelelő jutányos áron való gondos előkészítést és kérem a n. é. közönség szíves pártfogását.

Kiváló tisztelettel:
Almási Anna
Salgótarján, Erzsébet-ter.

A világhírű magyar ló propagandáját és a lóspört népszerűsítését szolgálja az országos mezőgazdasági kiállítás. Évről-évre szebbé, gazdagabbá, változatosabbá és szórakoztatóbbá válik az országos mezőgazdasági kiállítás a rendezőség céltudatos fejlesztő munkássága folytán. Különösen növeli a sikert, hogy pár év óta a kiállítás kiállításait a kiállítás keretében illesztették az országos lovasmértékek, látványos lovasmutatók és fogatelhajtások rendezését. E célra a m. kir. földművelésügyi minisztérium áldozatkészségéből pompás concours-pálya és nagyszámú nézőközönség befogadására alkalmas modern vastírból áll a kiállítás területén rendelkezésre s így a további fejlesztés eszközei adva vannak. A szépséger alapján a kiállítás rendezésére különböző ötletek hasznosítása után évről-évre a fokozatos fejlesztésre törekszik, hogy így mind több elismerést és barátságot szerezzen a pompás magyar lótenyésztésnek és a lovasportok ügyének. Több év óta ezt a törekvést teljes siker koronázza; nemcsak a belföldi szakkörök és a laikus közönség érdeklődése gyarapodik, hanem a kiállítás külföldi látogatói is nagy gyönyörűséggel szemlélnek a nemes magyar lovakat, a pompás fogatokat, a bravuros lovasmutatókat és a változatos lovasmértékeket. Bátran mondhatjuk, hogy a magyar lovasügynek a mezőgazdasági kiállítás a legnagyobb szolgálatot teszi. Az ezévi előkészítő munkák során a rendezőség tervbe vette dihajítás és fogatszépverseny, továbbá fogatkadályhajítás verseny rendezését. A versenyeket most itt ki a Magyar Lovassport Egyesületek Országos Szövetségének szabályai szerint. A versenyeken résztvevő lovak, fogatok és kocsk elhelyezésére a rendezőség ingyen államot helyet bocsát rendelkezésre; valamint értékes díjakat kíván juttatni a győzteseknek s ugyancsak sikerült a kereskedelemügyi minisztériumtól az alkalomra a vasúti szállításhoz 50%-os fuvardíjmérséklést kieszközölni. A versenyek kiírását a magyar hajítóspört nagyszámú hívei bizonyára örömmel veszik tudomásul és részvételükkel biztosítani fogják a magyar lótenyésztés hírnevének öregbítésében kívánatos sikert.

Salgótarján megyei város polgármestri hivatalától.

796/1933.

Hirdetés.

A Szilárdy István és Béla birtokából kisajátított és lemondás folytán megüresedett 59. sz. ház helyre pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen telket elnyerni óhajtják, hogy igényüket február hó 10-ig nálam jelentésk be.

Salgótarján, 1933. január 20.

A polgármester helyett:
Dr. Figus Béla, főjegyző.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

27. Sz. 28. V. 1 Sz. 2 Cs.

Repülő arany. Magyarul beszél hangosfilm.	SASFIÓK. Dmnd Rostand drámai költeménye.	Jón!	Jón!
Vigjáték. Híradó.	Vigjáték. Híradó.		

Feleségem a hadnagy úr.

**Kezdete: szordán, csütörtökön szombaton este 8, vasár- és ünnepnap d. u. 5, 7 és 9 óra-
kor.**